

LiveFIN ry:n toimenpide-ehdotus koskien hallituksen exit-suunnitelmaa: **”Suuntaviivat covid-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ja suositusten hallitulle purkamiselle”**

MUSIIKKI- JA TAPAHTUMAEINKEINOJA EI VOIDA RAJOITTA MUITA ELINKEINOJA TIUKEMMIN

Valtioneuvosto on pyytänyt kommentteja ”Suuntaviivat covid-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ja suositusten hallitulle purkamiselle” –luonnokseen, joka hahmottelee yhteiskunnan exit-suunnitelmaa. Elävän musiikin yksityissektorin edunvalvoja LiveFIN ry ottaa kantaa luonnokseen ja peräänkuuluttaa sen myötä toimialan yhdenvertaista kohtelua. Monet suuret festivaalit ovat menettäneet jo näkymän tulevaan, mistä kertovat viime päivien peruutus uutiset. Nyt on hallituksen tehtävä varmistaa jäljellä olevien musiikkitapahtumien järjestämisen edellytykset.

- **Yhteiskunnan avautuessa musiikki- ja tapahtumaelinkeinoja ei voida rajoittaa muita elinkeinoja tiukemmin, vaan kohtelun tulee olla yhdenvertaista.**
- **Tapahtumien järjestämistä ei pidä sijoittaa yksinomaan valtakunnalliseen ilmaantuvuuslukuun, vaan päätöksentekoa tulisi tarkastella myös alueellisen tautitilanteen pohjalta.**
- **Yleisötilaisuuksia tulee voida järjestää jo ennen kuin hybridistrategian mukaisista toimenpidetasoista on kokonaan luovuttu. Jos kokoontuminen ylipäänsä on mahdollista toimenpidetasojen ollessa voimassa, tulee yhdenvertaisuuden nimissä kokoontumisen olla mahdollista myös yleisötilaisuuksissa.**
- **Hallituksen tulee varmistaa, että alueellisten viranomaisten ohjaus ja sen mukaiset alueelliset toimenpiteet ovat oikeasuhtaisia ja tarkkarajaisia. Yleisötilaisuuksia ja elävän musiikin toimialaa ei saa jatkossa rajoittaa ”varmuuden vuoksi”. Myös tartuntatautilain 58 §:n uudelleen tarkastelulle on tarvetta.**

Exit-suunnitelma on tarpeellinen ja toivottu työkalu tapahtuma-alan tulevaisuuden suunnitteluun. Kiitämme tehdystä työstä. Samalla kuitenkin tuomme esiin sen tosiasian, että suunnitelma tällaisenaan ei ole avuksi elävän musiikin alan liiketoiminnan avaamisen suunnittelussa. Suunnitelma kaipaa selkeyttä ja musiikkitapahtumien monimuotoisuuden – sisä- ja ulkotilojen, erilaisten katsomoiden ja tapahtumien kokoluokan tosiasiallista huomioimista entistä paremmin.

”Suuntaviivat covid-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ja suositusten hallitulle purkamiselle”¹ –luonnoksessa viitataan useasti opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmän laatimaan esitykseen ”Tiekartta yleisötilaisuuksien järjestämiseksi”². Tiekartan yksi tapahtumien järjestämistä määrittävä tekijä on valtakunnallinen tapausilmaantuvuusluku.

- **Toiminnan muodot tosiasiallisesti huomioivan exit-suunnitelman tulee pohjata päätöksentekoa alueelliseen tilanteeseen ei-valtakunnallisten musiikkitapahtumien osalta. Esitämme, että järjestämisen mahdollisuuksia ei sidottaisi yksinomaan valtakunnalliseen ilmaantuvuuslukuun, vaan päätöksentekoa pitäisi tarkastella myös alueellisen tautitilanteen pohjalta.**

Tiekartassa esitetään myös, että tapahtuman enimmäisyleisömäärä määräytyisi käytettävän tilan ja sen ominaisuuksien mukaan.

- **Esitämme, että tapahtumien yleisökapasiteetti olisi yhdenvertaisesti linjassa esimerkiksi ravintoloiden yleisökapasiteettirajoitusten kanssa. Jos ravintolassa saa oleilla 75 % normaalista asiakaskapasiteetista, tulisi myös tapahtumiin voida osallistua samoin reunaehdoin.**

Sekä hallituksen exit-suunnitelmassa, että opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmän tiekartassa viitataan useasti ”Vastuullisten tapahtumien periaatteisiin”³. Työryhmän epävirallisten suositusten liittäminen osaksi virallisia toimintaohjeita ei ole toimiva ratkaisu. Periaatteiden sisältö on keskeneräistä ja joiltain osin jo vanhentunutta. Viranomaisohjeita tai exit-suunnitelman toimintaohjeita ei tule sijoittaa vastuullisten tapahtumien periaatteisiin. Periaatteiden päivittäminen vastaamaan ajantasaista lainsäädäntöä on vähimmäisvaatimus, ennen kuin kyseisiä suosituksia olisi mahdollista nivoa osaksi exit-suunnitelmaa.

¹ Suuntaviivat covid-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ja suositusten hallitulle purkamiselle: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163000>

² Tiekartta yleisötilaisuuksien järjestämiseksi: https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/357f8713-8741-49d5-8946-fc19dcfa0a45/d3c40757-aab7-466e-aafa-aa90e94af174/ESITYS_20210322120928.pdf

³ Vastuullinen tapahtuma –työryhmän periaatteet tapahtumien järjestämiseksi koronapandemian aikana: https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/357f8713-8741-49d5-8946-fc19dcfa0a45/2faf671a-ce6c-49a1-8f45-4c479fd83280/MUISTIO_20201221120022.PDF

Yhteiskunnan avautuessa musiikkialaa ja tapahtumaelinkeinoja ei voida enää rajoittaa muita elinkeinoja tiukemmin, vaan kohtelun tulee olla yhdenvertaista. Hallituksen exit-suunnitelmassa linjataan, että rajoituksia purettaisiin pääsääntöisesti käänteisessä järjestyksessä. Tämä asettaa elävän musiikin alan toimijat jälleen eriarvoiseen asemaan muun elinkeinotoiminnan kanssa. Ammattimaisesti järjestetyissä musiikkitapahtumissa ei ole viime kesän tai syksyn aikana syntynyt tartuntaketjuja. Ammattitaitoiset musiikkitapahtumien järjestäjät pystyvät minimoimaan tartuntariskit ja järjestämään tilaisuuksia turvallisesti. Lähtökohtainen ohje viranomaisille tulisi olla kokoontumisrajoitusten purkamisen mahdollisimman pian alueilla, joilla epidemia on hallinnassa. Lisäksi hallituksen exit-suunnitelmassa todetaan, että yleisötilaisuuksia tulee järjestää vasta tilanteessa, jossa hybridistrategian mukaisista toimenpidetasoista on kokonaan luovuttu.

- ***Esitämme, että yleisötilaisuuksia tulisi voida järjestää jo ennen kuin hybridistrategian mukaisista toimenpidetasoista on kokonaan luovuttu. Jos kokoontuminen esimerkiksi ravintoloihin ja kauppakeskuksiin on mahdollista toimenpidetasojen ollessa voimassa, tulee yhdenvertaisuuden nimissä tämän olla mahdollista myös yleisötilaisuuksien osalta. Kehotamme tässäkin alueelliseen harkintaan sitomatta päätöksentekoa valtakunnalliseen ilmaantuvuuslukuun. Kokoontumisrajoitukset tulee purkaa mahdollisimman pian alueilla, jossa epidemia on hallinnassa.***

Hallituksen exit-suunnitelmassa todetaan, että hybridistrategian mukaisista toimenpidetasoista voidaan luopua, kun epidemia on valtakunnallisesti supistunut kolmen viikon ajan, kun rokotekattavuus on yli 70-vuotiaiden ja riskiryhmien osalta riittävä ja kun virusmuunnos ei oleellisesti vaikeuta tilanteen arviointia. Suunnitelmassa todetaan myös, että tämän jälkeen sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa alueellista päätöksentekoa ohjauskirjeillään.

- ***Hallituksen tulee exit-suunnitelmassaan varmistaa se, että ohjaus ja sen mukaiset alueelliset toimenpiteet ovat oikeasuhtaisia ja tarkkarajaisia. Yleisötilaisuuksia ja elävän musiikin toimialaa ei saa jatkossa rajoittaa "varmuuden vuoksi".***
- ***Hallituksen tulee suunnitelmallaan varmistaa se, että alueellista päätöksentekoa hoidetaan yhdenvertaisesti ja samoihin periaatteisiin perustuen kaikilla alueilla. Sääntöjen tulee olla samat kaikille toimialoille ja alueellisille toimijoille.***
- ***Tartuntatautilain 58 §:n uudelleen tarkastelulle on tarvetta, jotta tapahtumien välttämättömät rajoitukset ovat jatkossa tosiasiallisesti oikeasuhtaisia ja tarkkarajaisia.***

On tärkeää, että hallitus myös käy läpi tarkasti ja huolella ne työkalut, jotka voisivat auttaa musiikki- ja tapahtuma-alaa sen toiminnan käynnistämisessä. Pikatestauksen mahdollisuuksia tulee tutkia tarkemmin ja toimialaa tukea niiden käyttöönotossa. Myös koronatodistuksen käyttöönoton mahdollisuuksia tulisi tarkastella tapahtumien avaamisen yhtenä väliaikaisena työkaluna ja pahoin kärsineen toimialan elpymisen mahdollistajana. Se loisi yhdenvertaisia näkymiä alalle, jonka ovien avaamisessa hallituksen exit-suunnitelman mukaan on vielä monta haastetta.

Exit-suunnitelman lisäksi elävän musiikin yksityissektori ja tapahtuma-ala tarvitsevat edelleen taloudellista vetoapua. Porrastettu ja terveysturvallinen tiekartta ei ole yksinomainen tie ulos koronapandemiasta, vaan suunnitelman tulisi edetä rinnakkain toimivien tukien kokonaisuuden kanssa. Elävän musiikin vapaa kenttä on vaikeassa välikädessä hallinnonalojen, työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön välillä. Elävän musiikin yksityissektori tarvitsee suoraa tukea, jolla kannatellaan musiikkitapahtumia järjestävien yhteisöjen ja työnantajien toimintaedellytyksiä, jotta yhteiskunnan avautuessa saadaan musiikkialan ammattilaiset takaisin töihin.

Tampereella 16.4.2021

Jenna Lahtinen
Toiminnanjohtaja
LiveFIN ry
+358 50 376 3767
jenna.lahtinen@livefin.fi